
Słowo wstępne

W podręczniku zostały przedstawione wybrane zagadnienia z obszaru międzynarodowych finansów przedsiębiorstw, których znajomość jest niezbędna dla właściwego zrozumienia funkcjonowania sfery finansowej w biznesie międzynarodowym, tj. znaczenie kursu walutowego w działalności przedsiębiorstwa, rodzaje transakcji walutowych w działalności przedsiębiorstwa, wykorzystanie walutowych instrumentów rynku pozagiełdowego (OTC) i giełdowego w działalności międzynarodowej przedsiębiorstwa, prognozowanie kursów walutowych w oparciu o mechanizmy relacji parytetowych, krótkoterminowe inwestycje na rynku pieniężnym w walucie zagranicznej, wykorzystanie przez przedsiębiorstwo finansowania dłużnego w walucie zagranicznej, znaczenie i rola finansowych transakcji swap w przedsiębiorstwie, zarządzanie ryzykiem walutowym w działalności przedsiębiorstwa, strategie hedgingowe w zakresie ekspozycji walutowej (ekonomicznej, transakcyjnej i księgowej).

W książce nacisk położono na praktyczne ujęcie omawianej tematyki międzynarodowych finansów przedsiębiorstwa. W poszczególnych rozdziałach zostały zaprezentowane ilustracje omawianych problemów zaczerpnięte z życia gospodarczego (kazusy „Świat finansów”) oraz praktyczne przykłady z wykorzystaniem rzeczywistych danych pochodzących z baz danych, m.in. Thomson Reuters Eikon, EMIS Professional, International Financial Statistics czy World Development Indicators. Przy prezentacji zagadnień szczególną uwagę zwrócono na aktualność przedstawianych informacji, przykładów i danych, co jest istotne w kontekście dynamicznych zmian w obszarze finansów międzynarodowych w ostatnich latach. Przy rozwiązywaniu przykładów praktycznych przedstawiono m.in. wykorzystanie kalkulatora finansowego Texas Instruments BA II Plus Professional, który jest oficjalnie dopuszczony podczas międzynarodowego egzaminu CFA (Chartered Financial Analyst) i polskiego egzaminu na doradcę inwestycyjnego.

W książce zaprezentowano również studium przypadku dotyczące zarządzania ryzykiem kursu walutowego w polskim przedsiębiorstwie PKM Duda S.A., przygotowane w ramach programu Leonardo da Vinci finansowanego przez Unię Europejską „Transfer of experiential and innovative teaching methods for business education”. Case study ułatwia zrozumieć problem hedgingu i wykorzystania technik osłony przed ryzykiem walutowym poprzez prezentację błędów popełnionych przez zarządzających przedsiębiorstwem

---

w zakresie strategii hedgingowej. Studium przypadku stymuluje słuchaczy do zaangażowania w ożywioną wymianę poglądów poprzez prezentację kontrastujących spojrzeń na przedsiębiorstwo PKM Duda: z jednej strony cieszącą się uznaniem spółkę giełdową, a z drugiej strony firmę, która podjęła niewłaściwe decyzje finansowe w zakresie walutowych instrumentów pochodnych. Oprócz zagadnień związanych z międzynarodowymi finansami przedsiębiorstwa, zarządzaniem ryzykiem kursowym czy strategiami zabezpieczającymi przed ryzykiem walutowym, w case study zostały poruszone problemy dotyczące relacji inwestorskich w spółkach giełdowych oraz etyki w biznesie.

Przygotowując podręcznik, autor wykorzystał polską i zagraniczną literaturę przedmiotu, aktualne dane i statystyki finansowe, a także własną wiedzę i doświadczenie zdobyte podczas wieloletniej pracy dydaktycznej na studiach dziennych, podyplomowych oraz MBA w zakresie m.in. następujących przedmiotów: Międzynarodowe finanse przedsiębiorstw, International corporate finance, Global financial management, International investment, Corporate finance, Fundamentals of finance, International finance, a także International strategies of financing.

Książka przeznaczona jest dla studentów studiów magisterskich i licencjackich uczelni wyższych o profilu ekonomicznym, słuchaczy studiów podyplomowych oraz MBA, pracowników przedsiębiorstw wszystkich branż (działów finansowych) oraz instytucji finansowych (banków czy funduszy inwestycyjnych), a także innych osób pragnących poszerzyć swoją wiedzę z zakresu międzynarodowych finansów przedsiębiorstwa i transakcji walutowych.

Opracowanie może być wykorzystane jako pozycja, w oparciu o którą prowadzone będą zajęcia wykładowe i ćwiczeniowe z przedmiotu Międzynarodowe finanse przedsiębiorstw. Układ książki może być wskazówką metodyczną dla wykładowców prowadzących zajęcia z tego przedmiotu. Dodatkowo podręcznik może być zalecany jako literatura uzupełniająca do innych przedmiotów z obszaru finansów przedsiębiorstwa, finansów międzynarodowych, transakcji walutowych, zarządzania ryzykiem finansowym czy inwestycji międzynarodowych.

Podręcznik składa się z ośmiu rozdziałów. W rozdziale pierwszym zaprezentowano podstawowe zagadnienia związane z kursem walutowym i rynkiem walutowym, ze szczególnym uwzględnieniem rodzajów transakcji walutowych (w tym spekulacyjnych i arbitrażowych) oraz wykorzystania walutowych instrumentów pochodnych (kontraktów forward, futures i opcji walutowych) w działalności przedsiębiorstwa. W rozdziale drugim przedstawiono problematykę prognozowania kursów walutowych w oparciu o mechanizmy relacji parytetowych, ze szczególnym uwzględnieniem parytetu siły nabywczej, międzynarodowego efektu Fishera i efektu predykcji. Omówiono również zagadnienie niedowartościowania/przewartościowania realnego kursu walutowego. W rozdziale trzecim zaprezentowano problematykę analizy stóp zwrotu z krótkoterminowych inwestycji na rynku pieniężnym denominowanych w walucie zagranicznej. Szczególny nacisk położono na inwestycje typu carry trade, prezentując koncepcję analizy stóp zwrotu w świecie bez podatków i z podatkami. Rozdział czwarty dotyczy finansowania dłużnego w walucie zagranicznej. Przedstawiono w nim zagadnienie szacowania kosztu długu walutowego

i jego determinant, w tym w świecie bez podatków i z podatkami. W rozdziale piątym omówiono wykorzystanie finansowych transakcji swap w przedsiębiorstwie (swapów stopy procentowej i swapów walutowych). Przybliżono również problematykę reform regulacyjnych na rynku kontraktów swap i innych transakcji OTC, wdrożonych po wybuchu ogólnoświatowego kryzysu finansowego, w tym zaprezentowano nowe obowiązki przedsiębiorstw uczestniczących w tym rynku, a także publiczne źródła informacji na temat zawieranych transakcji. Rozdział szósty został poświęcony zarządzaniu ryzykiem walutowym w działalności przedsiębiorstwa. Zaprezentowano w nim strategie hedgingowe w zakresie transakcyjnej ekspozycji walutowej (wewnętrzne i zewnętrzne techniki osłonowe). W rozdziale siódmym omówiono znaczenie ekonomicznej i księgowej ekspozycji walutowej w przedsiębiorstwie. Poruszono problem wpływu długookresowych zmian kursowych na pozycję konkurencyjną przedsiębiorstwa. Przeanalizowano również konsekwencje zmian kursu walutowego z perspektywy jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W rozdziale ósmym przedstawiono studium przypadku spółki PKM Duda S.A. dotyczące transakcji zabezpieczających przed ryzykiem kursu walutowego oraz relacji inwestorskich w spółce giełdowej.

Każdy z rozdziałów podręcznika zawiera zbiór zadań do samodzielnego rozwiązania, a także pytań testowych i otwartych. Służą one utrwaleniu wiedzy oraz wskazaniu najistotniejszych informacji zawartych w danym rozdziale. Ułatwiają także przyswojenie tekstu i motywują czytelników do własnych przemyśleń. Mogą one zostać wykorzystane przez wykładowców podczas zajęć ze studentami, a także jako zadania domowe oraz inspiracja do pytań na kolokwium zaliczeniowym lub egzaminie.